

JÄSENKIRJE

Sunnuntai

25. syyskuuta 2022

1/2022

Asiakas- ja potilasturvallisuutta yhdessä kehittäen Jaosten yhteistapaaminen 16.6.2022

Yhteistapaamisessa kuultiin Muistiliiton kokemusasiantuntija Petri Lampisen puheenvuoro.

SUVI HAKOINEN, TARJA PAJUNEN,
MARI LIUKKA

Covid19-pandemiaan liittyneiden kokoontumisrajoitusten vihdoinkin hellitettyä yhdistys pystyi järjestämään jaosten 1. yhteistapaamisen kesäkuussa teemalla asiakas- ja potilasturvallisuutta yhdessä kehittäen. Tapaamisen alkuun kuulumme, mitä pitää sisällään Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022–2026 ja miten strategian toimeenpano etenee. Tämän jälkeen esiteltiin yhdistys sekä sen eri jaokset ja näiden toiminta. Lopuksi kuultiin erinomainen puheenvuoro potilaan näkökulmasta muistiliiton kokemusasiantuntijalta Petri Lampiselta – kiitos Petri!

Lounaan jälkeen yhteistapaamisessa käynnistettiin Learning cafe -iltapäivä. Osallistujat jaettiin kolmeen ryhmään, jotka vuorollaan kävivät keskustelua kolmen, etukäteen määritellyn aiheen ympärillä.

Vaaratapahtumien tutkinta: potilaan kohtaaminen ja yhteinen ymmärrys

Yleinen näkemys oli, että potilaat ovat varsin tyytyväisiä vaaratapahtumien selvittämiseen. Nähtiin tärkeänä, että vaaratapahtuman sattuessa potilaan kanssa keskustelisi aina sama henkilö tiedonkulun yhdenmukaisuuden vuoksi. Potilaan olisi hyvä voida olla tapahtumayksikköön yhteydessä, vaikka tapahtumasta olisi kulunut aikaa.

Osallistujat kehittivät myös ajatusta tarkistuslistasta sekä videosta vaaratapahtuman jälkeisestä toiminnasta. Videon tekemiseen osallistuisi henkilöitä joka jaoksesta. Tarkistuslistan avulla voisi varmistaa, että potilaaseen ja asiakkaaseen tai omaiseen on oltu yhteydessä ja hänelle on

annettu yhteyshenkilön tiedot, sekä kartoittaa potilaan/asiakkaan tai omaisen henkisen tuen tarve ja informoida potilasta/asiakasta tai omaisesta tuen mahdollisuudesta.

Turvallisen lääkehoidon varmistaminen

Teema keskittyi erityisesti ajantasaisen lääkitystiedon keräämiseen. Lääkitystietojen kysymistä pidettiin tärkeänä, ja kysymällä tietoja on mahdollista myös herätellä asiakasta itseään tiedostamaan lääkehoitonsa kokonaisuutta.

Lääkitystietojen keräämistä tulisi perustella asiakkaan ja potilaan näkökulmasta tuoden esille hoidon turvallisuuden. Samoin tulisi kertoa, mitä tiedolla tehdään sen jälkeen, kun asiakas/potilas ne on kirjannut ja välittänyt sote-ammattilaiselle.

Viestinnän tulisi olla mahdollisimman selkeää ja yksiselitteistä. Ohjeissa tulisi avata, mitä asiakkaan/potilaan tulee kirjata, esimerkiksi sekä säännöllisesti että tarvittaessa käytettävät lääkkeet, resepti- ja itsehoitolääkkeet, mahdolliset ravintolisät, luontaistuotteet vitamiinit, rohdokset ja muut valmisteet. Terminologian tulisi olla selkokielistä, ja lyhenteet tulisi kirjata auki.

Kannatusta sai myös ehdotus, että erilaisten potilas- ja asiakasraatien lisäksi sote-organisaatioiden ja kansalaisjärjestöjen välillä voisi olla yhteistyötä esimerkiksi asiakkaille ja potilaille suunnatun viestinnän osalta. Apteekkien uudet lääkitysturvallisuusvastaavat nähtiin tärkeinä yhteistyökumppaneina asiakkaiden- ja potilaiden lääkehoidon kokonaisuutta tarkasteltaessa. Myös apteekkariliiton ja erilaisten järjestöjen välille ehdotettiin yhteistyötä esimerkiksi valtakunnallisten teemaviikkojen saralla, sillä apteekit tavoittavat merkittävän osan kansalaisista.

Järjestöjen toiminta ja vaikutusmahdollisuudet: Osaaminen ja osallisuus asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian jalkauttamisessa

Keskustelussa todettiin ja muistutettiin järjestöjen olevan erittäin tärkeä kumppani. Tarvitsemme yhteistyötä ja viestintää eri tahojen ja tasojen välillä. Käytiin keskustelua siitä, miten parhaiten löydämme toisemme ja jaamme tietoa.

Todettiin, että asiakkailta ja potilailta on tärkeä rooli ja osallisuus, mutta samalla myös vastuuta ja tästä tulee puhua rohkeasti ääneen. Ryhmässä pohdittiin myös sote-uudistuksen vaikutusta yhteistyölle, tuleeko se lisääntymään vai vähentymään. Yhdistyksen jaoksien yhteisiä tapaamisia toivottiin myös tulevaisuudessa ja todettiin, että jaosten välinen yhteistyö ja sen työstäminen on tärkeää. Esitettiin myös idea yhteisestä videosta, jossa esittelisimme itseämme ja toimintaamme. Lainsäädännön uudistamistarve tuli myös esille muun muassa mahdollisen oman potilasturvallisuuslain saamiseksi. Huolta toi esiin myös tietojärjestelmien toimimattomuus.

Verkostoituminen ytimessä

Yhteistapaamisen onnistunut antia oli monen muun ohella erityisesti se, että eri tahot löysivät tilaisuudessa toisensa ja saivat verkostoiduttua keskenään. Löytyi uusia yhteistyöaiheita ja kumppaneita, joiden kanssa lähteä kehittämään asiakas- ja potilasturvallisuutta eri tulokulmista.

Kiitos kaikille tapaamiseen läsnä sekä etänä osallistuneille – te teitte päivästä onnistuneen!

Kutsu syyskokoukseen

Olette lämpimästi tervetulleita Suomen potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys SPTY ry:n syyskokoukseen, johon on mahdollisuus osallistua myös etäyhteydellä.

Ilmoittaudu mukaan syyskokoukseen 14.11.2022 mennessä: info@spty.fi tai puh. 040 574 7515 (sihteeri). Lähetämme ilmoittautuneille muun muassa tarvittavan linkin kokoukseen.

Mikäli yhdistyksen jäsen haluaa saada jonkin asian yhdistyksen syyskokouksen käsiteltäväksi, tulee siitä ilmoittaa kirjallisesti (info@spty.fi) hallitukselle hyvissä ajoin, voidaksemme sisällyttää asian kokouskutsuun.

Aika: maanantai 21.11. klo 18:00

Paikka: Teams & Tehy ry, neuvotteluhuone 5a (5 krs.), Asemamiehenkatu 5, 00520 Helsinki (sisäänkäynti P1-tasolta, sumერი)

Kutsutut: Potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys SPTY ry:n jäsenet

Klo 18:00-18:30:

Valtakunnallinen apteekkien lääkitysturvallisuusohjelma (VALO)
Tiina Koskenkorva, projektipäällikkö, Apteekkariliitto

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja tarvittaessa kaksi ääntenlaskijaa
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys
5. Vahvistetaan toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio sekä liittymis- ja jäsenmaksujen suuruudet seuraavalle kalenterivuodelle
6. Valitaan hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet
7. Valitaan yksi tai kaksi toiminnantarkastajaa ja heille varatoiminnantarkastajat
8. Käsitellään ja myönnetään potilas- ja asiakasturvallisuuden ansiomerkit ja diplomit
9. Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat
10. Kokouksen päättäminen

POTILAS- JA ASIAKASTURVALLISUUDEN ANSIOMERKIT JA DIPLOMIT

Yhdistys myönsi kevätkokouksessaan 6.6.2022 yhteensä kahdeksan potilas- ja asiakasturvallisuuden ansiomerkkiä ja diploma

SPTY myönsi kevätkokouksessa 6.6.2022 kahdeksan ansiomerkkiä ja diploma potilas- ja asiakasturvallisuuden varmistamisessa ja kehittämisessä ansioituneille. Ansiomerkki ja diploma myönnettiin seitsemälle henkilölle ja yhdelle yhteisölle. Onnea kaikille tunnustuksen saaneille! Lähemmin saajiin voi tutustua yhdistyksen [Ansiomerkit](#) -sivuilla.

Yhdistys myöntää potilas- ja asiakasturvallisuuden ansiomerkin ja diplomin yhdistyksen jäsenen tai jäsenorganisaation esityksestä henkilölle tai yhteisölle. Potilas- ja asiakasturvallisuuden ansiomerkki voidaan myöntää henkilölle tai yhteisölle, joka on osoittanut aktiivisesti varmistavansa tai kehittävänsä potilas- tai asiakasturvallisuutta. Ansiomerkki voidaan myöntää myös, jos henkilö tai taho on tehnyt merkittävän teon avoimuuden ja asiakas- ja potilasturvallisuuskulttuurin kehittämiseksi.

Yhdistys myöntää vuosittain enintään 50 ansiomerkkiä. Ansiomerkin hakuaika on jatkuva. Ansiomerkin saajia esitetään yhdistyksen verkkosivujen kautta. Yhdistyksen potilas- ja asiakasturvallisuuden asiantuntijat -jaos esittää anomusten perusteella yhdistyksen hallitukselle ansiomerkin saajat, joka tekee päätöksen ansiomerkin luovuttamisesta. Ansiomerkit myönnetään saajille kevä- ja syyskokouksen yhteydessä. Yhdistys julkaisee vuosittain omilla verkkosivuillaan ja jäsenkirjeessä ansiomerkkien saajien nimet ja organisaatiot.

Seuraavan kerran yhdistys myöntää ansiomerkkejä syyskokouksessaan 21.11.2022. Tee esitys yhdistyksen verkkosivuilla olevan [hakulomakkeen](#) kautta.

JAOSTEN KUULUMISIA

Turvallinen lääkehoito -jaos

Jaos kokousti kevään aikana kaksi kertaa. Kokouksissa keskusteltiin mm. jaoksen toiminnan painopisteistä kuluvalle vuodelle, käsiteltiin ajankohtaisia asioita ja suunniteltiin jaosten yhteistyön edistämistä. Kokouksissa on uutena aiheena otettu tavaksi keskustella erilaisista vaaratilanteista, millaisia riskejä organisaatiot ovat havainneet ja kuinka riskejä on pyritty ennalta-ehkäisemään. Jaoksesta oli myös useita osallistujia jaosten yhteistapaamisissa kesäkuussa.

Jaos etsii uutta puheenjohtajaa ja sihteeriä. Kiinnostuneet voivat olla yhteydessä jaoksen nykyiseen puheenjohtajaan suvi.hakoinen@helsinki.fi.

Potilasjaos:

Jaos kokoontui kevätkaudella kahdesti työstäen loppukevällä valmistunutta lääkehoidon turvallisuutta varmistavaa ns. "Tunnenko lääkehoitoni" -korttia, joka on muistilista lääkkeenkäyttäjälle siitä, kuinka ja minkälaisilla kysymyksillä lääkkeenkäyttäjä voi osaltaan varmistaa lääkehoidon turvallisuutta lääkehoidon aikana tai silloin, kun hänelle määrätään uusi lääke. Korttien lisäksi korteista painettiin myös juliste. Lisäksi jaos valmisteli 16.6. toteutunutta yhteistapaamista.

Jaos on ollut mukana myös valtakunnallisessa Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen tunnistamisen kehittämisselityksessä, joka sai valmiiksi joulukuussa 2021 kuvauksen tunnistamisesta ja jonka jalkautus on myös kuluvan vuoden teemana.

Potilas- ja asiakasturvallisuuden asiantuntijat -jaos:

Asiantuntijajao on tavannut muutaman kerran etänä kevään aikana. Päätettiin, että syyspäiviä ei pidetä tänä syksynä asiantuntijoiden kiireiden vuoksi. Tavattiin vapaamuotoisesti pienellä kokoonpanolla Vaasassa ennen Asiakas- ja potilasturvallisuuden IV -seminaaria. Keskustelun aiheeksi nousivat hyvinvointialueiden valmistelut, sekä jaoksen tulevaisuus ja tarpeellisuus.

Lääkärijaos

Lääkärijaos toimii taustaorganisaationa yhdessä terveydenhuollon hallinto- ja johtajalääkärien alaosaaston kanssa Lääkäriliiton vuonna 2021 hyväksymän **terveydenhuollon laadun ja potilasturvallisuuden erityispätevyyden** toimikunnalle ja tukee sitä sen toiminnassa. Toimikunta ottaa vastaan ilmoittautumisia lääkäreiltä, jotka haluavat aloittaa kouluttautumisen tähän erityispätevyyteen. Se myös arvioi erityispätevyyttä hakevien portfoliot ja kriteerien täytyessä puoltaa Lääkäriliitolle erityispätevyyksien myöntämistä. Erityispätevyyksiä on 30.8.2022 mennessä myönnetty 35 kpl, joista 3 hammaslääkäreille ja 32 lääkäreille. Tähän sisältyy myös toimikunnan jäsenille ja varajäsenille myönnettyt erityispätevydet.

Jaosten toimintaan tarvitaan aktiivisia toimijoita mukaan ja innokkaita pyydetään ottamaan yhteyttä alla oleviin yhdyshenkilöihin.

JAOSTEN YHTEYSHENKILÖIDEN YHTEYSTIEDOT

Turvallinen lääkehoito	Suvi Hakoinen suvi.hakoinen@helsinki.fi
Potilas- ja asiakasjaos	Tarja Pajunen tarja.pajunen@ovph.fi
Potilas- ja asiakasturvallisuuden asiantuntijat	Mari Liukka mari.liukka@ovph.fi
Lääkärijaos	Auvo Rauhala auvo.rauhala@ovph.fi

Potilas- ja asiakasturvallisuuden tutkimus ja kehittäminen

Suomen potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys SPTY ry:n kautta on aiemmin voinut hakea lupaa yhdistetyn HaiPro-vaaratapahtuma-aineiston käyttöön tieteellisessä tutkimuksessa tai organisaation sisäisessä kehittämishankkeessa. Uusien käyttöluvapahakemuksen myöntäminen yhdistettyyn HaiPro-vaaratapahtuma-aineistoon ei ole enää mahdollista, koska se ei täytä muuntuneen lainsäädännön vaatimuksia (SPTY:n hallituksen päätös 6.6.2022). Tilanne ei aiheuta muutoksia jo myönnettyihin käyttölupeihin.

Yhteydenotot ja tiedustelut: Kirsi Coco, tutkimuskoordinaattori, tutkimus@spty.fi

Jäsenmaksu

Olethan maksanut vuoden 2022 jäsenmaksusi? Jäsenmaksuun tarvittavat tiedot olet saanut sähköpostiisi lähettäjältä Suomen Potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistys SPTY ry (flomembers@floapps.com). Jäsenmaksujen avulla voimme tuottaa materiaaleja organisaatioiden käyttöön. Käy katsomassa jo valmiita julkaisuja yhdistyksen nettisivuilta.

Jäsenrekisteri ja verkkosivut

Yhdistys on uusimassa verkkosivujaan jäseniä entistä paremmin palvelemaan muotoon. Jos yhteystietonne ovat muuttuneet tai mielessänne on kysymyksiä, olethan yhteydessä info@spty.fi tai verkkosivujen [yhteydenottolomakkeen](#) kautta.

Tutustu toimintaan

Yhdistyksen toimintaan pääsette tutustumaan esitteemme avulla, joka löytyy yhdistyksen sivuilta. Voitte tilata esitettä ja muuta yhdistyksen materiaalia info@spty.fi

Yhteystietomme

- Sähköpostiosoite: info@spty.fi
- Hallituksen jäsenten ja toimijoiden yhteystiedot löytyvät verkkosivuilta [yhteystiedot](#) -osiosta.

Yhdistys on Twitterissä

Olemme myös twitterissä @SPTYry <https://twitter.com/SPTYry>

Twiittailemme avainsanoilla:

#potilasturvallisuus #asiakasturvallisuus #lääkitysturvallisuus
#laiteturvallisuus #yhteinenasia

Koulutusta

SPTY ry on ollut yhdessä Profession, Hoitotieteen tutkimussäätiö Hotuksen, Suomen Sairaanhoidajien ja Potilasvakuutuskeskuksen kanssa suunnittelemassa Tulevaisuuden asiakas- ja potilasturvallisuus -seminaaria. Linkki tapahtumaan: <https://professio.fi/product/tulevaisuuden-asiakas-ja-potilasturvallisuus/>

Seminaari pidetään **1.–2.12.2022**. Espoon Keilarannassa. Suomen potilas- ja asiakasturvallisuusyhdistyksen jäsenenä osallistumismaksusi on 449€ (normaalihinta 649€). **Käytä ilmoittautuessasi etukoodia SPTY22 aktivoidaksesi edun.**

Koulutuksiin liittyen voit olla yhteydessä koulutuskoordinaattoriimme:

Maiju Welling maiju.welling@vakuutuskeskus.fi

Asiakas- ja potilasturvallisuuspäivä 17.9.2022

Syyskuun 17. päivänä vietettiin maailman terveysjärjestö WHO:n julistamaa potilasturvallisuuden päivää. Suomessa päivää vietetään vuosittain asiakas- ja potilasturvallisuuden päivänä. Tänä vuonna päivän teemana oli lääkitysturvallisuus. Monessa organisaatiossa päivää vietettiin teemaviikon merkeissä ja pitkin viikkoa järjestettiin erilaisia asiakas- ja potilasturvallisuuteen sekä erityisesti lääkitysturvallisuuteen liittyviä tilaisuuksia, tapahtumia ja webinaareja.

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus on koonnut verkkosivuilleen eri organisaatioiden tapahtumia. **Voit lukea aiheesta lisää täältä:**

<https://asiakasjapotilasturvallisuuskeskus.fi/tapahtumia-ja-koulutuksia/asiakas-ja-potilasturvallisuuspajat/maailman-potilasturvallisuuspaiiva-17-9-2022/>